

Talentia sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö ry 18.7.2024

VN/17882/2024 Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta

Talentia sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi varhaiskasvatuslain 22 §:n ja 70 §:n 2 momentin 5 kohdan kumoamisesta.

Talentia ei kannata hallituksen esitystä paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman velvoittavuudesta luopumisesta. Paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat määrittelevät miten varhaiskasvatus toteutuu kyseisen kunnan julkisessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa ja on siten tärkeä asiakirja sekä valtakunnallisten tavoitteiden että paikallisesti tärkeinä pidettyjen pedagogisten painotusten toteuttamisessa ja paikallisen omaleimaisuuden huomioidussa. Paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen on myös merkittävä varhaiskasvatuksen hallinnon ja henkilöstön yhteinen prosessi. Yhteinen prosessi varmistaa toiminnan tasalaatuisuutta ja yhdenvertaisuutta sekä mahdollistaa paikallisesti yhteistä varhaiskasvatuksen laadun arviointia ja kehittämistä.

Paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan paikalliset käytännöt muun muassa lapsen tuen toteutuksesta, henkilöstön, lasten ja huoltajien osallisuuden toteutumisesta ja monialaisen yhteistyön rakenteista ja toteutuksesta eri toimijoiden kanssa. Mikäli paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman velvoittavuudesta luovutaan, joudutaan nämä paikalliset varhaiskasvatuksen laadun ja lasten yhdenvertaisuuden kannalta merkittävät käytännöt kirjaamaan muihin asiakirjoihin. Näin ollen suunniteltu muutos ei vähentäisi kuntien hallinnollista työtä, joka on esityksen tavoitteena. Sen sijaan useiden erillisten ohjeiden laatiminen lisää hallinnollista työtä ja vaatii varhaiskasvatuksen henkilöstöltä perehtymistä useisiin erillisiin asiakirjoihin.

Suurimmassa osassa kuntia esiopetus toteutuu osana varhaiskasvatusta, jolloin hallituksen esityksen toteutuessa esiopetukseen laaditaan edelleen paikallinen esiopetussuunnitelma mutta ei varhaiskasvatussuunnitelmaa. Kuitenkin suurin osa esiopetuksessa olevista lapsista osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuksessa on tapahtunut runsaasti lainsäädännön uudistuksia viimeisen kymmenen vuoden aikana ja myös toimintaympäristössä on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Talentia katsoo, että kunnille ja varhaiskasvatuksen toimipaikoille on annettava mahdollisuus jatkaa varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toimeenpanoa ja rakenteiden kehittämistä rauhassa ja pitkäjänteisesti ilman jatkuvia poukkoilevia uudistuksia.

Esityksessä ehdotetaan myös henkilöstön täydennyskoulutuksen raportointivelvoitteen keventämistä siten, että varhaiskasvatuslain 70 §:n 2 momentin kohta 5 kumottaisiin. Talentia ei kannata tätä esitystä. On tärkeää, että tiedot varhaiskasvatuksen henkilöstön täydennyskoulutuksesta kootaan valtakunnallisesti yhteen tietovarantoon. Tämän tietovarannon pohjalta pystytään suunnittelemaan ja kehittämään koulutuksen sisältöjä valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti.